

Överförmyndare

Yttrande gällande Betänkande SOU 2021:36 Gode män och förvaltare

Sammanfattning

Bakgrund

Överförmyndaren i Rättviks kommun har tidigare haft egen handläggning. På grund av ökad arbetsbelastning vad avser ensamkommande barn blev situationen ohållbar. Förslag uppkom om gemensam handläggningsorganisation med andra kommuner. Resultatet blev avtal mellan Rättvik och fem andra kommuner med Mora kommun som värdkommun för gemensam handläggarenhet vilket trädde i kraft den 1 oktober 2011.

Till största delen har Överförmyndaren samma uppfattningar som vad som framförts i såväl betänkandet som vad som framförts av SKR.

Överförmyndaren har givit Rättviks socialförvaltning möjlighet att avge sina synpunkter,.

Avsnitt 11.2.4

Principen om den minst ingripande åtgärder

Enligt utredarens förslag skall den som behöver bistånd inte utsättas för mer ingripande åtgärder än nödvändigt, vilken princip kommit till uttryck i rättsfallet NJA 2015 s. 851.

Överförmyndaren har samma inställning.

Då skilda uppfattningar är rådande har stora svårigheter uppstått i Överförmyndaren verksamhet. Överförmyndaren anser därför synnerligen angeläget att betänkandets förslag till komplettering av FB 11 kap 4 § sker.

Avsnitt 15.6.1**Anställda ställföreträdare ska kunna förordnas när det är nödvändigt med hänsyn till den enskildes intressen.**

Utredaren föreslår att en person i sin anställning skall kunna förordnas till ställföreträdare.

Överförmyndaren anser att det närmare måste klargöras ställföreträdarens situation vad avser arbetsgivarsansvar, försäkringar och skadestånd.

Avsnitt 19.9**Förslag angående kompetensen inom överförmyndarverksamheterna**

Överförmyndaren delar utredarnas uppfattning om obligatorisk utbildning inför uppdraget.

Avsnitt 20.**Överförmyndarnämnd som obligatorisk organisationsform.**

Överförmyndaren delar inte betänkandeets förslag om överförmyndarnämnd som obligatorisk organisationsform.

Men för undvikande av missförstånd bör påpekas att gemensam överförmyndarhandläggning för fler kommuner inte behöver innebära gemensam överförmyndarnämnd för i samverkan ingående kommunerna utan att varje kommun i sig kan ha en överförmyndarnämnd..

Skälet härtill är att förtroendevalda i en kommun annars skulle ta ställning avseende personer i annan kommun.

Avsnitt 23.7**Riksrevisionen har rekommenderat att en ny central myndighet får ett övergripande ansvar.**

Överförmyndaren delar helt denna uppfattning om ett nytt centralt organ och förordar betänkandets alternativ 3 – ny statlig myndighet. Länsstyrelsens föreslagna roll till den nya myndigheten delas även av överförmyndaren.

**Avsnitt 24.
Statistik**

Överförmyndaren förutsätter att den nya myndigheten tar ett samlat grepp. Hittillsvarande statistikmöjligheter har varit otillräckliga.

**Avsnitt 27.2.1.
Särskild förordnad vårdnadshavare**

Överförmyndaren understryker kraven på socialtjänsten att snarast efter det att ett ensamkommande barn erhållit uppehållstillstånd eller ett kvotflyktingbarn kommit till Sverige tillgodoser kravet på att ombesörja att särskild vårdnadshavare snarast förordnas. Denna skyldighet har förut inte fullgjorts inom rimlig tid.

**Avsnitt 28
Konsekvenser**

Även om det inte ingår i uppdraget vill överförmyndaren påpeka att Förmyndarskapsförordningen (1995:379) aktualiseras i samband med antagandet av lagförändringarna.

I detta ärende har nuvarande Överförmyndaren Thomas Wärnhem beslutat. Nicke Welin-Berger (Överförmyndare (1995 - 2018) har varit föredragande.